

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv, De Fortitvdine Et Constantia Christiana Libri Tres

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 6. In Sapientem non cadit iniuria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49140](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49140)

302 DE FORTITVDINE
flosculos legam, & apis matina
more, modoque mella libabo.

§. 6.

In Sapientem non cadit iniuria.

SToici virilem ingressi viam,
pronuntiarunt sapientem terris
eripi oportere, & velut in editum
verticem educi, adeoque extra om-
nem teli iactum surgere, & supra
fortunam eminere.

Atque cum fuisse volunt Cato-
nem, qui cum ambitu congressus
multiformi malo, & cum potenti-
ae immensa cupiditate, quam to-
tus orbis in tres diuisus satiare non
poterat, aduersus vitia ciuitatis de-
generantis, & pessum suam molesti-
dentis, stetit solus, & cadentem Rem
publicam, quantum modo vni
manu retrahi poterat, retinuit, do-

donec vel abreptus, vel abstractus
comitem se diu sustentatae ruinae
dedit: simulque extincta sunt, quae
nefas erat diuidi. Neque enim Cato
post libertatem vixit, nec libertas
post Catonem.

Hæc vbi de Catone magnificè
extulit Seneca, tū hanc infert quæ-
stionem. *Huic tu putas iniuriam
fieri à populo potuisse, quod aut præ-
turam illi detraxit, aut togam, quod
sacrum illud caput purgamentis oris
asperfit?*

Vbi hæc contumeliarum gene-
ra iactauit, tum audacter, & liberè
profert aduersus ea tutum omnino
Catonem, tutum sapientem fuisse,
nec vllâ affici, aut iniuriâ, aut con-
tumeliâ potuisse; quod vt euincat,
statuit illud quod extra controuer-
siam est; non de fore qui sapientem
laceffat,

laceſſat, qui tentet; non tamen ideo
 qui lædat, qui vulneret: eſt enim
inuulnerabile, non quod feritur, ſed
 quod non læditur, atque ex hac notâ
 ſapientem exhibet Seneca; aliâ
 que aliâ ad rem appoſitâ ſimilitu-
 dine.

Vna petitur ab adamante, qui nec
 ſecari, nec cædi, nec teri poteſt, ſed
 incurrentia vltro retundit.

Altera ducitur ab ijs, quæ non
 poſſunt igne conſumi: ſed flam-
 mâ circumfuſâ rigorem ſuum, ha-
 bitumque conſeruant.

Alia à ſcopulis, qui in altum pro-
 iecti, mare frangunt, nec vlla ſæui-
 tiæ veſtigia tot verberati ſæculis o-
 ſtentant.

Poſtrema à cælo, & ſole, qui tan-
 to interuallo à contactu inferio-
 rû abductus eſt; vt nulla vis noxia
 vſque

vsque ad illum vires suas proferat;
 & quamuis tela, aut neruo, aut tor-
 mentis alijs in altum exprimantur,
 citra cælum tamen flectuntur. Vn-
 de stolidus fuit ille Rex, qui cum
 multitudine telorum diem obscu-
 rasset, credidit aliquam sagittam in
 solem incidere potuisse. Sic & stul-
 tus, & amens erit ille, qui maledico
 ore, ceu sagittâ tangi posse sapien-
 tem credet: citra illum vis omnis,
 impetus omnis deficiet.

Rationes si quæras, eæ aliæ sunt,
 atque aliæ. Vna quidem, quia etsi
 iniuria propositum hoc habeat, ali-
 quem malo afficere, malo tamen
 sapientia non relinquit locum. V-
 num enim malum ei est turpitu-
 do; quæ introire eo, vbi iam virtus,
 honestumque est, non potest.

Altera ratio, cur ad sapientem
 non

non perueniat iniuria, est, quia omnis iniuria diminutio eius est, in quem incurrit. Nec potest aliquis iniuriam accipere sine aliquo detrimento vel dignitatis, vel corporis, vel rerum extra nos positarum. Sapiens autem nihil perdere potest, omnia enim in se reposuit, nihil fortunæ credit: bona sua in solido habet, contentus virtute, quæ fortuitis non indiget.

Ex quibus id conficit Seneca, sapientem nihil perdere, quod perire sensurus sit. Vnius enim in possessione virtutis est, ex quâ depelli nunquam potest: cæteris precario utitur.

Et quia dictum illud audax, ne parum fidei habeat, sponsores dicit Stiliponem Philosophum, quem ego etiam Christianis velim esse pro-

fiteor; teneo, habeo, quidquid me
habui. Non est, quod me victum,
victorem te credas. Vicit fortuna
tua fortunam meam. Caducailla,
& dominum mutantia, vbi sunt
nescio. Quod ad res meas pertinet,
mecum sunt, mecum erunt. Per-
diderunt isti diuites patrimonia, li-
bidinosi amores suos, & magno
pudoris impendio dilecta scorta:
ambitiosi curiam, & forum, & lo-
ca exercendis in publico vitijs de-
stinata: fœneratores perdiderunt
tabellas suas, quibus auaritia falso
læta, diuitias imaginatur. Ego qui-
dem omnia integra, illibataque ha-
beo. Illis eripuit fortuna quod de-
dit, mihi virtutem, quam non de-
dit, nō detraxit: eâ saluâ etiam salua
omnia, quæ mea duco. Hæc ille
Philosophicè, hoc est omnino ve-
rè, & sapienter.

Et hoc primum argumentum quo probat sapiētem lædi non posse: alterum est illi affine atque eiusmodi. Quod validius debet esse quod lædit, eo quod læditur. Non est autem potior nequitia virtute, non potest ergo lædi sapiens; neq; à malis, quia ipse bonus est, adeoq; illis validior; neque à fortunâ, quæ quoties cum virtute congressa est, nunquam par recessit. Quod si fortunę iniurias moderatè fert sapiens, quanto magis hominum potentium, quos scit fortunæ manus esse.

Alterum argumentum, quo cōtendit sapientem effugere iniurias omnes: est quia nescit nec in spe, nec in metu vivere: imo nec in irâ quam excitat iniuriæ species: quod si caret irâ, caret & iniuriâ; etiam

V 2

illâ

308 DE FORTITVDINE
illâ, quæ petitur à dicto, factoue
inhonorifico.

Pusilli homines amant videri,
digito monstrari, & dicier hic est:
amant primas cathedras, & primos
in epulis accubitus: hinc illæ abie-
cti animi querelæ: Ille me hodie
non admisit, cum alios admitteret;
non in medio me loco, sed imo
collocavit. Et hæ sunt voces nau-
seantis animi, in quas fere delicati,
& foelices incidunt; non autem sa-
piens; hic enim à nullo contemni-
tur, quia magnitudinẽ suam nouit,
nulliq; tantum de se licere renun-
tiat sibi, & omnes has, quas, non
miserias animorum, sed molestias
dixerim, non vincit, sed ne sentit
quidem.

Alia sunt, quæ sapiẽtem feriunt,
etiã si non peruertunt, vt dolor

cor-

corporis, amicorum, liberorumq;
 amissio, & patriæ bello flagrantis
 calamitas. Hæc non nego sentire
 sapientem, nec enim lapidis illi du-
 ritiam, ferriue asserimus. Nulla vir-
 tus est, quæ non sentias, perpeti.
 Qui ergo ab eâ iniuria immunis
 sapiens? ideo certè, quia eos qui-
 dem ictus recipit, sed receptos eui-
 cit, sanat, & comprimit. Sed & aliæ
 sunt cogitationes, à quibus ingens
 animi firmitas: habet enim sapiens
 hunc affectum erga omnes, quem
 aduersus ægros suos medicus, quo-
 rum nec obscœna, si remedio egēt,
 contrectare; nec reliquias, & effusa
 intueri dedignatur, nec per furo-
 rem sæuientium excipere conuitia.

Scit sapiens omnes hos, qui to-
 gati, purpuratiq; incedunt, colo-
 ratos, maleq; sanos esse, quos non

aliter videt, quàm ægros intemperantes, itaque ne succenset quidem si quid in morbo petulantius ausi sint: quis enim aut phrenetico medicus irascitur? quis febricitantis maledicta in malam partem accipit? quod si illa ne vnus quidem mortalium, certè neque hæc sapiens.

Aliud, quod pro singulari remedio vult esse Seneca, est, iniuriam illatam ne agnoscere quidem exemplo Catonis; cui cum os percussum esset, non excanduit, nō vindicauit iniuriam; ne remisit quidem, sed factam negauit. Maiore animo nō agnouit, quam ignouisset.

È vulgo vnus aliquis & agnouisset, & quod erat virtutis, forte etiam ignouisset: at nec agnoscit, nec ignoscit Cato: quia nimirum non ita sapiens

sapiens qua populus, sed vt sidera
contrarium mundo iter intendunt,
ita hic aduersus opiniones omniū
vadit.

Denique pro coronide viro sa-
pienti inter iniurias, & cōtumelias
id agendum docet Seneca, quod
militi: memor in prima acie altos
ordines stare, contumelias, & ver-
ba probrosa, & ignominias, & cœ-
tera dehonestamenta velut clamo-
rem hostium ferat; & longinqua
tela, & saxa sine vulnere circa galeas
crepitantia. Iniurias vero vt vulne-
ra, alia armis, alia pectori infixas, nō
deiectus, ne motus quidem gradu
sustineat. Etiam si premeris, & infe-
stâ vi vrgeris, cedere turpe est. Assi-
gnatum à naturâ locū tuere. *Quæ-
ris quis hic sit locus? Viri.*